

HAKA

Eesti Hariduse
Kvaliteediagentuur

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamine

Mittetulundusühing Bi-info Koolitus
Õppekavarühm majutamine ja toitlustus

HINDAMISARUANNE

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks“

2023

Täienduskoolitusasutuse nimi (jur)	MTÜ Bi-info Koolitus
Veebilehe aadress	http://www.biginfo.ee/FirstPage/index2.asp?No=142104&lang=est
Kontaktisik koolitusasutuses, telefon	Natali Reisenbuk, 5073642
Hindamiskomisjon	Rene Uusmees, Rudolf Visnapuu
Hindamisperiood	jaanuar-aprill 2023
Valimi õppekavad	1. Abikokk (baaskoolitus) 2. Köögiabiline (baaskoolitus)

HINDAMISVALDKONDADE HINNANGUTE KOONDTABEL

Hindamisvaldkonnad	Koondhinnang hindamisvaldkonnale
1. Õppekava ja õppekavaarendus	<i>Nõuded ei ole täidetud</i>
2. Õppimine ja õpetamine	<i>Nõuded on põhiosas täidetud</i>
3. Koolitajad	<i>Nõuded ei ole täidetud</i>
4. Ressursid	<i>Nõuded on põhiosas täidetud</i>

Sisukord

Sissejuhatus	3
Õppekavarühma majutamine ja toitlustus analüüs hindamisvaldkondade lõikes	5
I ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS	5
II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE	10
III KOOLITAJAD	13
IV RESSURSID	15

Sissejuhatus

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamine on täienduskoolitusasutuse õppekavade ning nende alusel toimuva õppe ja õppealase arendustegevuse hindamine õppekavarühmas. Hindamist teostab Eesti hariduse Kvaliteediagentuur (edaspidi HAKA). Hinnatakse, kas kvaliteet vastab

[täiskasvanute koolituse seaduses](#) (TäKS) ja [täienduskoolituse standardis](#) määratletud täienduskoolituse kvaliteedi nõuetele ning [HAKA juhendis](#) sätestatud kvaliteedikriteeriumitele.

Hindamise eesmärgiks on anda täienduskoolitusasutusele soovitusi õppe kvaliteedi parendamiseks õppekavarühmas ja tunnustada parimat kvaliteeti.

Hinnatavate õppekavade valiku on teinud HAKA asutuse veebilehel olevate koolituspakkumiste seast. Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitusid õppe kvaliteedi parendamiseks. Komisjoni töö aluseks on täienduskoolitusasutuse esitatud õppekavarühma eneseanalüüs ja selle lisad, asutuse veebilehel olev teave ning vestlustel kogutud informatsioon.

Õppekavade ja õppe kvaliteeti analüüsitakse **4 hindamisvaldkonna** alla kuuluva **8 kriteeriumi** lõikes. Kriteerium on nõue, mille täitmist hinnatakse. Kriteeriumite all on toodud **suunised**, mis sisaldavad näiteid selle kohta, mida kriteeriumi hindamisel arvesse võetakse.

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- koolitajad
- ressursid

Hindamiskomisjon toob oma aruandes iga hindamisvaldkonna lõikes välja tugevused, parendusvaldkonnad koos soovitustega õppe kvaliteedi parendamiseks ning arenguvõimalused:

- **Tugevustena** on välja toodud head tavad, uuenduslikud lahendused jne, mis on andnud soovitud tulemusi ja seeläbi õppele lisaväärtust. Tugevused on enamasti kui nõuetele vastavus.
- **Parendusvaldkonnad ja soovitus** viitavad mittevastavustele või vajakajäämistele hindamiskriteeriumi nõuete täitmisel. Parendusvaldkonnad mõjutavad hindamisotsuse kujunemist.
- **Arenguvõimalused** on komisjoni soovitus arendustegevusteks, mis ei sisalda mittevastavust nõuete täitmisel ning mille arvestamine või mittearvestamine on koolitusasutuse otsustada. Arenguvõimalused ei mõjuta lõpphinnangu kujunemist.

HAKA täienduskoolituse hindamisnõukogu kaalub hindamiskomisjoni hinnanguid hindamisvaldkondadele ja hindamisaruandes välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning võtab vastavalt [HAKA juhendis](#) sätestatud põhimõtetele vastu ühe järgmistest hindamisotsustest: a) asutus on positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamise ja talle on antud kvaliteedimärk; b) asutus on positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamise; c) asutus ei ole positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamist.

ÜLEVAADE HINDAMISPROTSESSIST

Hindamiskomisjon sai asutuse õppekavarühma eneseanalüüsi 22.01.2023

Tagasiside asutuse eneseanalüüsi aruandele: Koolitusasutus esitas eneseanalüüsi, kus mõned valdkonnad olid põhjalikumalt täidetud kui teised. Ühtegi täiendavat tõendit asutus eneseanalüüsile ei lisanud, kuid esitas hiljem suurel hulgal dokumente ja näidiseid. Komisjon soovitab edaspidi rohkem

tähelepanu pöörata kriteeriumite juures kirjeldatud suunistele ning kontrollküsimustele ning nendest lähtuvalt analüüsida oma tegevust.

Vestlus asutuse esindajatega toimus 07.02.2023

HAKA edastas komisjoni esmase hindamisaruande asutusele 03.04.2023

Asutus teatas, et neil puuduvad aruandele kommentaarid 05.04.2023

Komisjon esitas lõpliku aruande HAKAle 05.04.2023

TÕENDID

Komisjoni hindamisaruanne põhineb järgmistel tõenditel:

- ÕK Abikokk baaskoolitus (alla laaditud asutuse veebilehelt 23.01.2023)
- ÕK Kõogiabiline baaskoolitus (alla laaditud asutuse veebilehelt 23.01.2023)
- Õppekorralduse alused dokument (alla laaditud asutuse veebilehelt 23.01.2023)
- Kvaliteedi tagamise alused dokument (alla laaditud asutuse veebilehelt 23.01.2023)
- Koolitusasutuse eneseanalüüs (esitatud 20.01.2023)
- Veebivestluse protokoll (07.02.2023)
- Koolitusasutuse poolt esitatud täiendavad tõendid:
  - Pildid praktikabaasidest (esitatud 07.02.2023)
  - Õppematerjalide näidised (esitatud 09.02.2023)
  - Tunnistuse ja tõendi näidised (esitatud 07.02.2023)
- Tagasiside ankeet asutuse veebilehel (viimati kontrollitud 14.02.2023)

Õppekavarühma majutamine ja toitlustus analüüs hindamisvaldkondade lõikes

I ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

1. Õppekavad on asjakohased ja nende arendusprotsess on tõenduspõhine.

Suunised: Asutusel on olemas õppekavade väljatöötamise ja arendamise põhimõtted ja neid rakendatakse praktikas. Õppekava on välja töötatud sihtrühma ja/või tööturu vajadustest lähtuvalt. Kus võimalik, toetatakse valdkondlikele uuringutele (nt OSKA), ja kus asjakohane, lähtutakse valdkondlikest regulatsioonidest (nt määrused, rahvusvahelised standardid) või kutsestandarditest. Asutuses vaadatakse regulaarselt üle õppekavad, selgitatakse välja nende arenguvajadused, kasutades õppijate, koolitajate jt osapoolte (nt tööandjad) tagasisidet, ning uuendatakse õppekavasid, püüeldes parima kvaliteedi poole. Potentsiaalsele õppijale kättesaadav informatsioon veebilehel või muul avalikkusele kättesaadaval meediaplatformil õppekava kohta on asjakohane.

ANALÜÜS

Hindamisel olid õppekavad *Abikokk (baaskoolitus)* ja *Köögiabiline (baaskoolitus)*. Mõlemad õppekavad on 2022 aastal koostatud ning õpe on toimunud neist vaid abikoka koolitusel. Kuna nende õppekavadele tulevad õppijad töötukassa kaudu, siis lähtutakse õppekavade koostamisel ka töötukassa soovidest. Koolitusasutus on oma kvaliteedi tagamise aluste dokumendis ja ka veebivestlusel välja toonud, et õppekavade koostamisel lähtutakse täiskasvanute koolituse seadusest, täienduskoolituse õppekava koostamise juhendmaterjalist ja täienduskoolituse standardist. Valdkondlikele uuringutele õppekava koostamisel tuginetud ei ole. Õppekavade väljatöötamisel on lähtutud kutsestandarditest, vastavalt Abikokk tase 3 ja Köögiabiline tase 2.

Peamiseks õppekavade koostajaks on olnud asutuse koolitusjuht, kes kaasab nii asutuse juhti, koolitajat kui ettevõtete poolseid partnereid (praktikabaase). Õppemahtude, kasutatavate õppematerjalide ja käsitletavate teemade osas annab õppekava koostamisse ja arendamisesse peamiselt sisendit koolitaja.

Kuna tegemist on väga uute koolitustega, siis õppijate tagasisidet koolituste arendamisel veel kasutada pole saanud, küll aga küsiti seniselt ainukeselt osalejalt suulist tagasisidet ja see oli positiivne.

Koolitusasutus esitas täiendava tõendina õppekavadele ka rakenduskavad, kus on väga detailselt lahti kirjutanud õppe läbiviimine teemade ja mahtude kaupa. Rakenduskavad ei ole veebilehel avalikult kättesaadavad. Veebilehel leitavad õppekavad on lakoonilise ülesehitusega ning võrreldes rakenduskavadega pole õppijale kogu vajalik informatsioon kättesaadav - puudu on näiteks struktureeritud õppesisu, teemadele kavandatud aeg ja täpsemalt esitatud õppemahud ning detailne kirjeldus hindamise kohta. Osa rakenduskavas esitatud informatsioonist läheb vastuollu õppekavas kirjeldatuga. Näiteks on õppekavas hindamismeetodina esitatud kirjalik test, rakenduskavas aga suuline teadmiste kontroll praktiliste ülesannete raames ja eneseanalüüs. Komisjon juhib tähelepanu, et kuigi täienduskoolituses võib rakenduskava ka kasutada, peab siiski kogu koolitust puudutav informatsioon kajastuma õppekavas ning õpe peab toimuma vastavalt õppekavas esitatule.

Parendusvaldkonnad ja soovitus

- 1) Rakenduskavades on esitatud õppekavadest erinev info, õppekavades puudub koolitusel läbitavate teemade juures näiteks info auditoorse ja praktilise töö osakaalude kohta, info praktika kohta jm. Kogu koolitust puudutav informatsioon peab olema koondatud õppekavasse. Komisjon soovib õppekavasid täiendada õppija jaoks olulise informatsiooniga nii teemade kirjelduste, hindamismeetodite kui õppemahtude osas.
- 2) Töömaailma (prakikabaaside) kaasamine õppekavade arendamisse on juhuslikku laadi. Soovitame visualiseerida õppekavaarenduse protsess, kus on kirjas osapooled, tegevused ja vastutajad, mis aitab selgemalt mõista töömaailma ootusi ja uusi partnereid prakikabaaside näol leida. Soovitame koolituste läbiviimiseks kaasata enam ettevõtteid, laiem partnerite ring tagab mitmekesisemad teadmised, oskused ja hoiakud koolitatavatele

2. Õppekava erinevad osad moodustavad sidusa terviku. Õpiväljundid vastavad õppekava eesmärgile ja sisule ning on õppekavas planeeritud õppeaja ja meetoditega saavutatavad.

Suunised: Õpiväljundid kirjeldavad koolituse lõpuks omandatavaid teadmisi, oskusi ja hoiakuid ning nende saavutamist õppija poolt on võimalik kas koolituse käigus ja või selle lõpus hinnata. Kus asjakohane, vastavad õpiväljundid valdkonna kutsestandardi ja/või regulatsiooni nõuetele ([täienduskoolituse standard § 2 lg 2](#)).

Õppekava erinevad osad – pealkiri, eesmärk, õpiväljundid, õpingute alustamise tingimused (sh digiõppes osalemiseks vajalikud nõuded), õppesisu, õppemeetodid, hindamine, õppemaht – on omavahel kooskõlas ja moodustavad sidusa terviku ning võimaldavad koolituse sihtrühmal ettenähtud ajaga saavutada õpiväljundid.

ANALÜÜS

Õppekavade pealkirjad ja eesmärgid on selged ja omavahel sidusad. Õpingute alustamise tingimusena on mõlemas õppekavas ainsana välja toodud põhihariduse omamine. Sihtgrupina inimesed, kes soovivad hakata tegutsema abikokana/köögiabilisena või täiendada oma teadmisi ja oskusi. Seega on koolitusele oodatud kõik huvilised ning eelteadmisi osalejatelt ei eeldata.

Õppekavas “Abikokk (baaskoolitus)” on esitatud 7 õpiväljundit. Õppekavas “Köögiabiline (baaskoolitus)” on esitatud samuti 7 õpiväljundit. Õpiväljundid on sõnastatud tegevuste ja oskustena, mis tulenevad kutsestandardist. Komisjon toob välja, et praegu õppekavas esitatud õpiväljundid ei ole kirja pandud õppekava läbimiseks vajalikul lävenditasemel ning mitmed neist ei kirjelda teadmisi, oskusi ega hoiakuid. Näiteks õpiväljundid “teeb puhastus- ja koristustöid” ja “organiseerib oma tööd ja planeerib aega” ei sisalda lävenditaset. Komisjon soovib õpiväljunditesse lisada, millisel tasemel oskuse peab õppija omandama, näiteks “teeb puhastus- ja koristustöid hügieeninõuetest lähtuvalt”.

Koolitusasutuse veebilehel olevad õppekavad on oma ülesehituselt lakoonilised ning sisu ja õpiväljundid lähtuvad märksõnadena väljendatult kutsestandarditest. Oluliselt põhjalikum info koolitusel

käsitletavate teemade, õppemahtude ja hindamise kohta on leitav täiendava tõendina esitatud rakenduskavades kummagi õppekava kohta. Näiteks kui "**Köögiabiline (baaskoolitus)**" õppekavas on sisu all välja toodud 4 teemade blokki, siis rakenduskava jaotab õppekava 6 mooduliks ning sisaldab mitmeid teemasid, mis on olemas kutsestandardis, kuid õppekavas ei kajastu, näiteks "6.5. kasutab õigesti ressursse ning säästab keskkonda" ja "Toiduainete ja valmistoodangu ümberpaigutamine, hoiukohtadesse, k.a külmikutesse paigutamine". Samuti on rakenduskavas väga detailselt välja toodud igas moodulis teemadele planeeritud ajaline maht nii praktiliste ülesannete kui auditoorse töö osas. Vastav informatsioon õppekavas puudub ning eraldi on õppe kogumahust välja toodud ainult iseseisvate tööde maht. Komisjoni hinnangul ei ole õppekava ja rakenduskava mahud omavahel võrreldavad, kuna rakenduskavas on nii auditoorset kui praktilist tööd planeeritud teemadele, mis õppekavas ei kajastu. Samuti tõi koolitaja veebivestlusel välja, et kõiki õppekava teemadena loetletud tegevusi, näiteks supide keetmine, munarogade valmistamine ja mitmed muud, tegelikult õppe käigus ei käsitleta, seega lubatakse õppekavas õppijale rohkemat, kui tegelik õpe seda võimaldab.

Mõlemas õppekavas on õppemeetoditena esitatud järgmine loetelu: aktiivloeng, arutelud, praktiline õpe, juhtumianalüüs, situatsiooniülesanded, iseseisvad harjutused, probleemide lahendusülesanded, kirjalikud analüüsid. Vestlusel selgitas koolitaja, et teooria osas ta räägib enda koostatud õppematerjalide põhjal ja toob näiteid oma kogemustest, näitab videosid Youtube keskkonnas ja jagab Google Drive keskkonnas õppematerjale. Õppekavas puudub info, mida iseseisva töö raames teha tuleb. Koolitaja selgitas vestlusel, et õppijale antakse iseseisvaks lugemiseks materjalid ning nendest arusaamist kontrollitakse järgmisel kohtumisel arutelu käigus ning sellele järgneb eksam. Kuigi õppekavas loetletud õppemeetodid on valdavalt asjakohased, ei leidnud vestlusel kinnitust, et peale loengu, arutelu ja praktilise õppe muid meetodeid kasutatakse. Ühtlasi leiab komisjon, et probleemülesannete lahendused ja analüüs ei pruugi tase 2 köögiabilise õppekava puhul olla õppijale jõukohased meetodid. Samuti juhib hindamiskomisjon tähelepanu, et õppekavas ette nähtud 10 tundi iseseisvat tööd ei ole piisav õppematerjalidena esitatud kirjanduse läbitöötamiseks - näiteks üks õppematerjal on 1217 lk käsiraamat kokkadele, teine raamat 225 lk. Mõlemad raamatud on venekeelsed. Lisaks on tõendina esitatud eneseanalüüsiga koos õppematerjalide loetelu, kus kummagi õppekava kohta on 7 eestikeelset raamatut, mis abikoka õppekava puhul keskenduvad hoopis toitumisõpetuse teemadele. Komisjoni hinnangul tasub koolitajal õppematerjalid üle vaadata ning suunata õppija rohkem koolituse fookuses oleva teema kohta täiendavalt lugema.

Nii õppekavas kui asutuse esitatud eneseanalüüsis on välja toodud, et õpiväljundite hindamine toimub kirjaliku testiga. Komisjoni hinnangul on valdav osa õpiväljunditest kirjeldatud tegevuste või oskustena, mille omandamist või sooritamise oskust ei ole võimalik kirjaliku testi abil hinnata. Näiteks **abikoka õppekavas** kirjeldatud õpiväljundid "*organiseerib oma tööd ja planeerib aega; töötab koka juhendamisel meeskonnas*", "*abistab koka toitumise valmistamisel ja serveerimisel*" ja "*oskab lihtsaid toite ja külmi jooke valmistada vastavalt tehnoloogilisele kaardile ja/või koka juhendamisel*" ei ole hinnatav kirjaliku testiga. Samuti läheb kirjeldatud hindamismeetod vastuollu rakenduskavas esitatud hindamismeetoditega, mille kohaselt praktiliste ülesannete täitmisel kontrollitakse teadmisi ja oskusi suuliselt ning näiteks tööohutuse ja töötervishoiu alaseid teadmisi peab õppija ise hindama eneseanalüüsi käigus. Lisaks eelnevale sätestab rakenduskava, et kokkuvõtlik hindamine viiakse läbi online testi kaudu. Vestlusel selgitas selgitas koolitaja, et praktika käigus ta juhendab õppijat ja selgitab ning annab tagasisidet, õpiväljundite konkreetset hindamist tegelikult ei toimu.

Abikoka õppekavas on õppe kogumahuks märgitud 160 akadeemilist tundi, millest 150 tundi on auditoorset õpet ja praktikat ning 10 tundi iseseisvat tööd. **Köögiabilise** õppekavas on õppe kogumahuks märgitud 160 akadeemilist tundi, millest 130 tundi auditoorset õpet ja praktikat ning 30 tundi iseseisvat tööd. Kummaski õppekavas pole selgelt välja toodud praktika osakaalu. Täienduskoolituse standardi § 2 lõige 5 sätestab, et õppekavas peab olema toodud õppe kogumaht, sealhulgas auditoorse, praktilise ja iseseisva töö osakaal. Seega ei ole piisav, kui kogumahuks on eristatud vaid iseseisev töö. Õppekava ei anna õppijale arusaama, kui suure osa õppekavast moodustab praktiline töö. Samuti puudub informatsioon, et koolituse läbimiseks on vajalik isikliku arvuti ja interneti kasutamise võimalus.

Komisjon on arvamisel, et etteantud õppemahu juures ei ole kõigi õppekava sisus käsitletavate teemade läbimine võimalik. Kuna õppekavad on üles ehitatud kutsestandardis esitatud kompetentsidele, on need võrreldavad kutsekoolides rakendatavate õppekavadega. Kutsekoolides toimub õpe aga palju pikema aja vältel ja suuremas mahus. Näiteks abikoka kutsestandardit järgivad koolitused kutsekoolides toimuvad 1 või 2 aastat ning on mahuga 60-120 EKAP (1 EKAP on 26 astronoomilist tundi). Samas mahus oskuste lubamine 160 akadeemilise tunniga (120 astronoomilist tundi) ei ole realistlik. Koolitaja tunnistas vestlusel, et mitmeid teemasid põhjalikult ei käsitleta ning praktika käigus õppekavas nimetatud toitumise valmistamise oskuseid ei õpita ega kontrollita, kuna praktikabaasis puudub vastav võimekus. Praktikabaasiks on toidukoht, mis pakub corndog-e ja sinna kõrvale lisandeid (friikartulid, gratineeritud kartulid jm). Koolitaja mainis, et kui õppija saab hästi hakkama, võib ta 20 tunni ulatuses ka kuskil mujal praktiliselt käia. Kuna õppekava eesmärk pole õppijat ette valmistada kutseeksami sooritamiseks, ei ole komisjoni hinnangul vajalik õppekavasse võtta kõiki kutsestandardis esitatud tegevusnäitajaid, seda enam, kui võimekus nende koolitamiseks tegelikkuses puudub. Koolitaja sõnul on õppekava eesmärk näidata õppijale, mida töö köögis tähendab ja huvilised saavad edasi õppima minna.

Komisjoni hinnangul pole õppekavas esitatud teemasid võimalik ette antud õppemahuga läbida ning õppekavas toodud hindamismeetod ei võimalda kontrollida õppekavas kirjeldatud õpiväljundite saavutatust.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õppekavas esitatud õpiväljundid ei ole kirja pandud õppekava läbimiseks vajalikul lävenditasemel ning mitmed neist ei kirjelda teadmisi, oskusi ega hoiakuid. Komisjon soovib õpiväljundite sõnastamisel lähtuda Haridus- ja Teadusministeeriumi koostatud täienduskoolituse õppekava koostamise juhendmaterjalist.
- 2) Õppekavas on esitatud kõik kutsestandardis kirjeldatud tegevusnäitajad õppe sisuna, kuid koolitustel neid kõiki ei käsitleta. Komisjon soovib õppekavast eemaldada õppe sisu, mida koolitusel ei käsitleta.
- 3) Õppekavas ei ole iseseisva töö mahu sisse arvestatud õppematerjalide läbitöötamiseks kuluvat aega. Samuti ei ole õppematerjalid köögiabilise õppekaval asjakohased. Komisjon soovib suurendada iseseisva töö mahtu, et see võimaldaks planeerida aega ka õppematerjalidega töötamiseks ja asutusel kriitiliselt üle vaadata õppematerjalide loetelu, et see vastaks koolituse sisule.

- 4) Õppekavas on esitatud ainsa hindamismeetodina kirjalik lõputest, mis ei ole sobilik meetod praktiliste oskuste hindamiseks. Komisjon soovib õppekavasse lisada sobilikud hindamismeetodid praktiliste oskuste omandamise kontrollimiseks.
- 5) Õppekava maht ei ole vastavuses õppekava sisus kirjeldatud teemade hulga. Komisjon soovib kas õppekavast eemaldada teemad ja praktilised ülesanded, mida koolituse käigus tegelikult ei käsitleta või pikendada õppeaega selliselt, et kõiki teemasid jõuaks käsitleda.
- 6) Õppekavas ei ole eristatud auditoorse töö ja praktilise töö osakaalud. Komisjon soovib õppekavasse lisada auditoorse ja praktilise töö osakaalud.
- 7) Õppekavas puudub õpingute alustamise tingimustes informatsioon isikliku arvuti ja interneti ligipääsu vajadusest. Komisjon soovib vastava info õppekavasse lisada.

Arenguvõimalused

- 1) Õppekavades pole välja toodud, et praktikale pääsemise eelduseks on tervisetõend ning hügieenikoolituse läbimine. Komisjon soovib vastav info õppekavasse lisada.
- 2) Õppekavas puudub informatsioon iseseisva töö sisu kohta. Komisjon soovib lisada õppekavasse, milliste teemade juures iseseisvaid töid tehakse ning milles iseseisev töö seisneb.
- 3) Parema ülevaate saamiseks teemadele pühendatava aja osas tasub kaaluda õppe sisu juures märkida teemale planeeritud aeg.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

Õppekava loomisesse ja arendamisse on kaasatud mitmed osapooled ning õppekavade loomise aluseks on võetud kehtivad kutsestandardid. Õppekavad on lakoonilised ning oluliselt sisukam ja kohati õppekavaga vastuolus olev informatsioon koolituste kohta on esitatud hoopis rakenduskavades. Õppe läbiviimisel rakenduskava kohaselt ei ole õppijale kogu koolitust puudutav informatsioon kättesaadav. Komisjoni hinnangul on liialt ambitsioonikas püüda kõiki kutsestandardi kompetentse ja tegevusnäitajaid katta nii lühikese õppe jooksul. Komisjoni hinnangul pole õppekavas esitatud teemasid võimalik ette antud õppemahuga läbida ning õppekavas mainitud hindamismeetod ei võimalda kontrollida õppekavas kirjeldatud õpiväljundite saavutatust.

ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS: Nõuded ei ole täidetud

II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

3. Koolitaja suunab õppijaid õppimise eest vastutust võtma.

Suunised: Õppijad on kaasatud õppeprotsessi kujundamisse. See tähendab, et õppeprotsessi alguses on õppijatega läbi arutatud, mis on õppekava eesmärk, õpiväljundid, kuidas toimub õppimine ja

hindamine ning kuidas antakse tagasisidet. Koolituse alguses on kaardistatud, milliste ootustega on õppijad koolitusele tulnud ning nende ootustega arvestatakse.

ANALÜÜS

Veebivestlusel selgitas koolitusjuht, et koolituse esimesel kohtumisel toimub tutvumine ja õppekava tutvustamine, selgitatakse välja osalejate senised oskused ja teadmised ning mis eesmärkidega õppijad on koolitusele tulnud ning sellele vastavalt saab kohandada, millele koolituse käigus rohkem tähelepanu pööratakse.

Vestlusel koolitajaga selgus et koolitustel osalejatele tutvustatakse esimesel kohtumisel koolituskava ja koolituse ülesehitust, praktilise õppe ja teoreetilise õppe osakaalu. Kuna koolitajal puudub varasem kogemus nii koolitajana kui konkreetsete õppekavadega, siis õppemeetodite muutmist vastavalt õppijate vajadustele pole ette tulnud.

4. Koolitajad kasutavad õppekava elluviimisel asjakohaseid õppemeetodeid, mis toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Suunised: Koolitaja lähtub koolituse läbiviimisel õppekavast ja toetab õppijat õppe protsessis. Kui koolitust viib läbi mitu koolitajat, on koolitajad koostöös läbi arutanud terve koolituse sisu ja tagavad, et koolitus moodustab õppija vaates terviku.

Õppemeetodid on asjakohased: nende valikul on arvestatud koolituse eesmärgi, õpiväljundite ja sihtrühmaga ning need toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel. Koolitaja kasutab õppekava eesmärkide saavutamiseks paindlikke ja vaheldusrikkaid ja õppijate eripärasid arvestavaid lähenemisviise, mis toetavad õppijate õppimist ning õpioskuste arengut.

ANALÜÜS

Vestlusel koolitusjuhi ja koolitajaga selgus, et mõlemas õppekavas käsitletavate teemade valikul on põhilise sisendi andnud koolitaja. Koolitaja on kursis õppekava sisuga, kuid koolituse läbiviimisel lähtub teemade käsitlemisel õppijate soovidest, mis huvitab õppijaid rohkem. Koolitaja mainis, et seetõttu libisetakse koolituse käigus mitmetest teemadest üle, kajastades neid vaid üldiste põhimõtetenä, kuna eesmärgiks on õppijale lihtsalt tutvustada, kuidas töö restorani köögis toimub. Komisjon juhib tähelepanu, et vastavalt õppija soovidele ei ole asjakohane juba alanud koolitusel õppekava sisu muuta jättes teemasid käsitlemata, kuna see ei võimalda koolituse lõpus tagada õpiväljundite saavutamist.

Õppekavas on õppemeetoditena esitatud järgmine loetelu: aktiivloeng, arutelud, praktiline õpe, juhtumianalüüs, situatsiooniülesanded, iseseisvad harjutused, probleemide lahendusülesanded, kirjalikud analüüsid. Koolitaja selgitas vestlusel, et teooria poolel ta peab loengut, näitab videosid ja toimuvad arutelud iseseisvaks tööks antud ülesannete lahenduste üle. Koolitaja ei osanud vestlusel täpsemalt selgitada, mida ta õppekavas loetletud õppemeetoditest täiendavalt kasutab, kuid rõhutas

sõbraliku ja abivalmis õhkkonna loomist ja soovile anda õppijale võimalikult palju tuge teemade omandamisel.

Praktilise õppe läbiviimise kohta rõhutas koolitaja, et toimub teoorias käsitletud teemade kinnistamine ja kõigepealt ta demonstreerib praktilisi tegevusi ning seejärel laseb õppijal tegevust korrata, andes tagasisidet. Komisjoni hinnangul on selline metoodika asjakohane praktiliste oskuste edasi andmiseks.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Koolitaja lähtub koolituse läbiviimisel enda koostatud õppematerjalidest ja isiklikust kogemusest, keskendudes teemadele, mis õppijaid rohkem huvitavad jättes seega osad teemad käsitlemata. Komisjon soovitab õppekava kohandamisel õppija huvidest ja ootustest lähtuvalt keskenduda õpemeetodite kohandamisele, mitte õppekava osade ära jätmisele.

5. Õppekavas on sätestatud lõpetamise tingimused ja väljastatavad lõpudokumendid. Õppija saab koolitajalt tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta. Tunnistuse andmise korral hinnatakse kõikide õpiväljundite saavutamist.

Suunised: Lõpetamise tingimused on asjakohased ja lõpetamise dokumentide väljastamisel lähtutakse seaduse nõuetest ([täienduskoolituse standardi § 2 lõike 1 punktis 9 ja § 3 lõigetes 1 ja 2](#)). Kui koolituse lõpus antakse tunnistus, siis on alati hinnatud kõikide õpiväljundite saavutamist ja antud selle kohta õppijale tagasisidet. Hindamine on läbipaistev ja objektiivne ning toetab õpiväljundite saavutamist. Kui koolitus lõpeb tõendiga, siis annab koolitaja igale õppijale arengut toetavat tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta. Hindamine ja tagasiside andmine toimub kas õppeprotsessi käigus või lõpus.

ANALÜÜS

Mõlemas õppekavas on välja toodud, et eksamile pääsemise eelduseks on osalemine vähemalt 90% teoreetilistes ja praktilistes tundides ning kõigi iseseisvate tööde sooritamine. Õppekavas puudub informatsioon, kui palju ja millised on iseseisvad tööd või mis on lävend sooritatuse hindamiseks.

Hindamismeetodina on õppekavas välja toodud kirjalik test, mis loetakse sooritatuks, kui vähemalt 75% vastustest on õiged. Nagu komisjon on eespool välja toonud, ei ole praktilisi oskusi kirjeldavate õpiväljundite hindamine kirjaliku testiga asjakohane ning hindamismeetod tuleb vastavusse viia õpiväljundite sisuga. Vestlusel tõi koolitaja välja, et praktika käigus saavad osalejad jooksvalt tagasisidet ülesannete täitmise kohta, juhendaja on pidevalt kõrval ja selgitab ning juhendab.

Väljastatavate dokumentide kohta on õppekavas esitatud järgmine informatsioon: *Kui õppija on saavutanud õppekava õpiväljundid ning neid on koolituse käigus hinnatud (lõpueksam), väljastatakse õppijatele koolituse lõppedes tunnistus. Kui õpiväljundid on saavutatud osaliselt väljastatakse osalejatele tõend. Samuti väljastatakse tõend läbitud tundide kohta, kui osaleja*

katkestas mingil põhjusel koolituse, kuid oli osalenud vähemalt 50% auditoorsest õppes. Komisjoni hinnangul on koolituse lõpus väljastatavate dokumentide kohta info küll olemas, kuid mainitud hindamismeetod ei ole asjakohane kõigi õpiväljundite hindamiseks.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õppekavas on õpiväljundite ainsa hindamismeetodina esitatud kirjalik test, mis pole asjakohane hindamismeetod praktilisi oskusi käsitlevate õpiväljundite saavutatuse hindamiseks. Komisjon soovib õppekavas täiendada hindamismeetodite valikut.

Arenguvõimalused

- 1) Õppekavas puudub informatsioon iseseisvate tööde sooritamise hindamise kohta. Komisjon soovib õppekavasse lisada iseseisvate tööde kirjeldus ning lävendi, millisel tasemel tuleb need sooritada.

6. Õppijatelt kogutakse tagasisidet õppimisele ja õpetamisele ning tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessi parendamisel

Suunised: Õppijaid innustatakse andma koolitajale tagasisidet õppimise ja õpetamise protsessi kohta. Tagasisidet kogutakse süsteemselt. Tagasiside küsimused kajastavad koolituse erinevaid aspekte, näiteks õppijate rahulolu õppesisu, meetodite, hindamise, õppe mahu ja koolitajaga. Tagasiside tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessi parendamisel.

ANALÜÜS

Koolitusasutuse koostatud kvaliteedi tagamise aluste dokumendis on sätestatud, et iga koolituse lõpus kogutakse osalejatelt tagasisidet, mida analüüsitakse kooli juhtkonna poolt ning tehakse parandusettepanekud koolitajale. Asutus tõi välja, et neil on tagasiside kogumise süsteem olemas ning asutuse veebilehel on leitav ka Google Forms ankeet.

Koolitusasutuse veebilehel on tagasiside küsitluse vorm, mis sisaldab 4 valikvastusega küsimust koolituse hindamiseks: koolituse korraldus, õppekeskkonna hindamine, koolituse käigus omandatud teadmiste ja oskuste hindamine ning õppematerjalide hindamine. Kõigi küsimuste puhul saab hinnangu anda skaalas: väga hea, hea, rahuldav, halb, raske hinnata. Õppija ei saa omapoolseid kommentaare või põhjendusi hinnangule lisada. Vaba tekstina saab kirjutada, millisest allikast kuuldi koolituste kohta, milline on arvamus/soovitus/kommentaar ning millistest koolitustest veel huvitatud ollakse. Komisjoni hinnangul pole sellise struktuuriga ankeedi puhul võimalik koguda sisendit parenduste tegemiseks õppekavasse.

Vestlusel koolitajaga selgus, et hindamisel olnud õppekavade puhul küsiti ainsa osaleja käest suulist tagasisidet ning hilisemas arutelus koolitusjuhiga otsustati edaspidi küsida tagasisidet ka kirjalikult. Vestlusel koolitusasutuse juhtidega mainiti, et tagasiside ankeeti on plaanis täiendada.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Tagasiside ankeet asutuse veebilehel ei võimalda saada sisendit koolituste erinevate aspektide kohta. Komisjon soovib ankeeti lisada küsimusi õppemeetodite, koolitaja, praktika ja muude oluliste aspektide kohta ning lisada iga küsimuse juurde ka võimalus kommentaare või põhjendusi lisada.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

Koolitustel osalejatele tutvustatakse esimesel kohtumisel koolituskava ja koolituse ülesehitust, praktilise õppe ja teoreetilise õppe osakaalu. Koolitusel kasutatakse õppemeetoditena peamiselt aktiivloengut, arutelu ja praktilist õpet. Praktilise õppe käigus saavad õppijad jooksvalt tagasisidet omandatud oskuste kohta. Koolitaja tugineb õppe läbiviimisel enda koostatud koolitusmaterjalidele ja isiklikule kogemusele ning õppijate soovidele, milliseid teemasid pigem käsitleda, mitte õppekavale. Koolitusasutus küll küsib õppijatelt tagasisidet, kuid asutuse koostatud ankeet ei võimalda saada sisendit koolituste sisu erinevate aspektide kohta, näiteks õppemeetodid, rahulolu koolitajaga, tagasiside praktika kohta jms.

ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE: Nõuded on põhiosas täidetud

III KOOLITAJAD

7. Koolitajatel on koolituste läbiviimiseks vajalik erialane kvalifikatsioon, õpi- ja/või töökogemus ja täiskasvanute koolitaja pädevus. Info koolitajate kompetentside kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel. Koolitaja arendab regulaarselt oma erialaseid ja täiskasvanute koolitaja pädevusi.

Suunised: Info kõigi koolitajate kompetentsust tõendava kvalifikatsiooni, õpi- ja/või töökogemuse kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel ([TäKS § 11 lõige 2](#)). Veebilehel on koolitajate kompetentside kirjelduses lisaks erialasele kvalifikatsioonile ja varasemale töökogemusele märgitud asjakohane erialane ja täiskasvanute koolitamise alane enesetäiendamine. Koolitusasutus on määratlenud nõuded koolitajatele (sh praktikajuhendajatele) ning neid rakendatakse koolitajate (sh praktikajuhendajate valikul). Asutusel on olemas praktika läbiviimise põhimõtted. Koolitaja analüüsib oma tegevust, võttes mh arvesse õppijate tagasisidet, ning hoiab end kursis uuemate suundadega nii eriala- kui täiskasvanukoolituse valdkonnas.

ANALÜÜS

Bi-info Koolituse veebileheküljel on eraldi alajaotus kõigi koolitajate infoga ning õppekava juures suunab link koolitaja CV-ni. Komisjon juhib tähelepanu, et CV-des esitatud informatsioon on väga varieeruva põhjalikkusega ning mitmetes CV-des puudub informatsioon täiskasvanukoolitaja pädevuste kohta. Sama kehtib ka hindamisel olnud õppekavade koolitaja CV kohta.

Koolitusasutuse eneseanalüüsis on kirjas, et koolitajal peab olema erialane haridus ja töökogemus vastavas valdkonnas. Koolitusasutuse veebilehel on kvaliteedi tagamise aluste dokumendis sätestatud järgnevat: Hindamisel olnud õppekavade nii teoreetilist kui praktilist õpet viib läbi 1 koolitaja, koolitus toimub vene keeles. Koolitaja CV ja veebivestluse kohaselt puudub tal varasem kogemus täiskasvanute koolitamisel, küll aga on koolitajal mitmekülgne erialane kogemus restoranides kokana ja kelnerina töötades. Komisjoni hinnangul on koolitajal praktilise õppe läbiviimiseks piisav erialane pädevus, kuid ta ei oma piisavalt täiskasvanute koolitaja kompetentse, et koolitust tervikuna läbi viia. Vestluses selgus, et koolitaja ise hindas piisavaks oma võimekust hakkama saada väikese grupiga, maksimum 4-5 inimest, kuna tegemist on tema jaoks uue kogemusega ning ta õpib töö käigus.

Vestlusel koolitusasutuse juhiga ja eneseanalüüsist selgus, et vajadusel võib koolituskeskus kaaluda ja võimaldada koolitaja kvalifikatsiooni tõstmist. Peamine rõhk koolitaja valikul on pandud sellele, et koolitaja oleks suurte kogemustega praktik, kes regulaarselt arendab oma pädevust. Koolitaja enesetäiendamine käib koolitusasutuse juhtidega vestluste käigus. Komisjoni hinnangul ei ole selline enesearendus piisav koolitajapädevuste tõstmiseks.

Tugevused

- 1) Bi-Info Koolitusse on äsja tööle asunud pedagoogilise kõrgharidusega koolitusjuht, kellel on suurepärane võimalus arendada ja laiendada nii praktilise kui ka teoreetilise õppe korraldamist.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Koolitajal puudub kvalifikatsioon täiskasvanute koolitajana ja kogemus piirdub ühe koolituse läbiviimisega. Komisjon soovib suunata koolitaja oma täiskasvanute koolitamise alaseid teadmisi täiendama.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE KOOLITAJAD

Koolitajal puudub varasem kogemus täiskasvanute koolitamisel ning samuti puudub plaan ennast selles valdkonnas täiendada. Erialane kvalifikatsioon on koolitajal olemas ja ta on töötanud erinevatel ametikohtadel mitmetes restoranides. Komisjoni hinnangul ei ole koolitusasutuse poolt tagatud piisava kvalifikatsiooniga koolitajate olemasolu ja praktilise õppe läbiviimise kvaliteet.

KOOLITAJAD: Nõuded ei ole täidetud

IV RESSURSID

8. Füüsiline ja/või digiõppe keskkond on asjakohane ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel

Suunised: Füüsiline keskkond vastab tervisekaitse, töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele ja on õppijatele ohutu. Koolituse kirjelduse juures on olemas info ruumide ligipääsetavuse osas. Veebikeskkonnas läbiviidava õppe puhul arvestatakse õppija vajadustega. Õppija toetamiseks õpiväljundite saavutamisel on kavandatud aja- ja asjakohased digitehnoloogilised lahendused, sh vajadusel e-õppe keskkond. Koolituse kirjelduses on nimetatud, milliseid tehnoloogilisi vahendeid õppijal on vaja, et veebiõppes osaleda.

ANALÜÜS

Bi-info Koolitusel on omad koolitusruumid, kus viiakse läbi teoreetilised tunnid. Koolitusruumid vastavad kaasaegsetele nõuetele ning on olemas võimalus kohvipausideks. Koolitusruumides viib koolitaja läbi kontakttunnid, näitab videoid, jagab õppematerjale ja viib läbi lõputesti. Koolitusasutuse veebilehel on info, et liikumispuudega inimestel on ligipääs piiratud. Veebivestlusel selgitas koolitusasutuse juht, et kui tekib olukord, kus koolitusel soovib osaleda liikumispuudega inimene, siis koolitusasutuse poolt see võimalus kindlasti tekitatakse.

Veebivestlusel koolitajaga selgus, et praktilised tunnid viib koolitaja läbi oma restorani tööruumides (köögis), kus ta on omanik ja põhikohaga tööl. Piltidelt, mida koolitaja komisjonile saatis, on näha, et ruumid vastavad hügieeni ja tuleohutusnõuetele. Köögiseadmed on korralikud, puhtad ja kaasaegsed. Vestluse käigus selgus, et praktika tundide tarbeks ostab restoran ise tooraineid, kuna kooliga vastav leping puudub. See on tingitud sellest, et on läbi viidud ainult üks koolitus, kus õppis ainult üks inimene. Vestluselt selgus, et praktilisest tunnist saab maksimaalselt osa võtta 4-5 inimest korraga, kuna ruumid ei ole suured ning samal ajal töötab veel 4 inimest. Komisjon soovib tähelepanu juhtida, et praegune praktika korraldus, kus praktiline õpe viiakse läbi väga spetsiifilise menüüga restoranis - valmistatakse corndog'e ja lisandeid, ei võimalda käsitleda kõiki õppekavas mainitud tegevuste ja toitumise valmistamise harjutamist. Näiteks külmade jookide valmistamine, munarogade valmistamine ja mitmed muud teemad. Vestlusel tõi koolitaja välja ka selle, et praktilise pääsemise eelduseks olevate hügieenikoolituse ja tervisetõendi lõivud tasub tema oma ettevõtte eelarvest. Komisjoni hinnangul ei ole asjakohane ega jätkusuutlik sellised kohustused jätta praktikabaasi kanda.

Vestlusel koolitusasutuse juhtkonna ja koolitaja selgus, et praegu toimub aktiivne praktikabaaside otsing. Koolitajal on kontaktid võimalike praktikabaasidega, kus töötavad head tuttavad kelle juurde plaanitakse praktikante saata. Juhtkonnaga vestlusel selgus, et juba on suuline kokkulepe olemas restoraniga Loft ja Ürdid, kus oma praktilist õpet saavad läbi viia eestikeelse õppega grupid. Restorani Loft ja Ürdid ruumid vastavad praktikabaasi nõuetele.

Vestlusest koolitusasutuse juhtkonna ja koolitajaga selgus, et koolitusasutuse ja praktikabaaside vahel puudub leping. Samuti puuduvad praktilise saatmise kord, kriteeriumid praktikabaaside valikuks

ning praktikajuhendajate ettevalmistuseks. Leping on vajalik selleks, et õpilastel kes lähevad praktikabaasidesse praktikat sooritama, oleks kõik õppevahendid, vastav köögitehnika, enesekontrolliplaan ja kvaliteetne tooraine olemas. Vestlusel tõi koolitaja välja, et kui õppija on tubli, võib teda saata 20 tunni ulatuses mujale praktikale. Vastav info ei kajastu õppekavas. Komisjoni hinnangul on õppe ühtlase kvaliteedi tagamiseks vajalik tagada nõuetele vastavate praktikabaaside olemasolu, kokku leppida praktika eesmärgid ning tagada, et praktikabaasis oleks võimalik kõik õpiväljundid saavutada, juhendajad oleksid piisava kvalifikatsiooniga ja kursis õppekavas esitatud praktikat puudutavate õpiväljunditega.

Vestlusel koolitajaga selgus, et teadmiste kontroll viiakse läbi online testina, kuid õppeklassis on arvuti vaid koolitajale õppematerjalide näitamiseks. Samuti puudub õppekavas õppe alustamise tingimustes nõue, et õppijal on vajalik isiklik arvuti, kuna õppematerjale jagatakse veebis ja test tuleb samuti veebikeskkonnas sooritada.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Koolituse praktiline osa viiakse läbi praktikabaasis, kus puudub võimekus mitmete õppekavas kirjeldatud oskuste õpetamiseks. Komisjon soovib koolitusasutusel välja töötada praktikale saatmise kord, sealhulgas praktikabaaside valiku kriteeriumid ning valida koostööks partnerid, kellel vastav võimekus on olemas.
- 2) Koolitusasutusel puuduvad praktika läbiviimise põhimõtted. Komisjon soovib koostada praktikale saatmise korra ning sätestada põhimõtted praktikabaaside valikuks ja praktikajuhendajate ettevalmistuseks.
- 3) Koolitusasutusel puudub leping praktikabaasiga, praktikabaasi omanik tasub oma eelarvest tooraine, hügieenivahendite, hügieenikoolituse ja tervisetõendi kulud. Komisjon soovib koolitusasutusel sõlmida praktikabaasiga koostööleping, milles on kajastatud kummagi osapoole õigused ja kohustused. Tänu lepingule on ka koolitus ettevõtetel kindlustunne, et õpilastel on tagatud kvaliteetne ja korralik praktikakoht.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE RESSURSID

Füüsiline keskkond nii teooriaõppe klassides kui praktikabaasis vastab tervisekaitse, töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele ja on õppijatele ohutu. Teoreetilise õppe läbiviimiseks on koolitusasutuse ruumid ja tehniline varustus sobilik. Praktilise õppe jaoks puudub asutusel leping praktikabaasiga ning praktikabaasi võimekus on 4-5 õppijat, samuti on praktikabaas väga kitsalt spetsialiseerunud menüüga, mis ei võimalda käsitleda õppekavas kirjeldatud teemasid. Koolitusasutus on asunud juba uusi praktikabaase otsima. Õppekavas puudub informatsioon, et õppijal on vajalik isikliku arvuti kasutamine ja ligipääs internetile et sooritada lõputest, koolitusasutuse õppeklassis õppijatele vastavad vahendid puuduvad. Eelnevast lähtuvalt leiab komisjon, et nõuded on põhiosas täidetud.

RESSURSID: Nõuded on põhiosas täidetud